

PRRS-regler

for konventionelle besætninger

gældende fra 2. januar 2025

SPF-Sund

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N
+ 45 8740 5101
sundhedsstyringen@lf.dk
www.spfsus.dk
CVR 25529529

Ophavsret

Disse PRRS regler for konventionelle besætninger er udviklet af og tilhører SPF-Sund og er derfor beskyttet i henhold til Ophavsretsloven af 11. marts 1997.

SPF-Sund
2. januar 2025

Indholdsfortegnelse

Betegnelser og definitioner.....	3
1 Smittebeskyttelse.....	4
1.1 Indførsel af grise i besætningen.....	4
2 PRRS-status	5
2.1 PRRS-deklarationer	5
2.2 PRRS-status-betegnelser	6
2.3 Uønsket smitte, betinget status og statusændring	6
3 Sundhedskontrol.....	9
3.1 Ansvar og indhold	9
3.2 Sundhedskontrollens gennemførelse	9

Betegnelser og definitioner

Ai/Au-drift:	Besætningsdrift, hvor hele besætningsområdet fyldes med henholdsvis tømmer for grise på én gang. Au/Ai-drift i enkelte staldafsnit indenfor samme besætningsområde betragtes i SPF-sammenhæng som kontinuerlig drift.
Appendiks:	Del af besætningens sundhedsstatus. Forkortelse for de sygdomme, besætningen er deklareret positiv for.
Besætning:	Alle grise opstaldet på ét CHR-nummer.
Betinget status:	Der er mistanke om forekomst af uønsket smitte i besætningen eller der er en afvigelse fra den deklarerede sundhedsstatus eller fra PRRS-reglerne eller anden midlertidig begrænsning for salget.
Blå SPF-mappe:	Den manual, som Sundhedskontrollen benytter ved udførelsen af PRRS-kontrollen. Blå SPF-mappe ligger tilgængelig for dyrlæger, SPF-besætningsejere, PRRS-dekl. besætningsejere og SPF-Transportører på www.spfsus.dk under kode.
Ejer:	Ejer af en PRRS-deklareret konventionel besætning, der har indgået PRRS-Ejeraftale med SPF-Sund - eller den, der på ejerens vegne er ansvarlig for besætningens daglige drift.
Højere status:	Ved højere status forstås, at dyrene er fri for en PRRS-type som de dyr, der sammenlignes med, er positive for.
Lavere status:	Ved lavere status forstås, at dyrene er positive for en PRRS-type, som de dyr, der sammenlignes med, er fri for.
Konventionel besætning:	En besætning, som er omfattet af en PRRS-aftale.
PRRS-regler:	SPF-Sunds "PRRS-regler for konventionelle besætninger"
SuS-samdriftbesætninger:	Besætninger, der efter godkendelse fra SPF-Sund drives i sundhedsmæssig sammenhæng.
SPF-besætning:	Generelt udtryk om en besætning, hvis Ejer har indgået SPF-Ejeraftale med SPF-Sund.
SPF-chauffør:	Chauffør, ansat hos SPF-Transportør og godkendt til at udføre SPF-transporter.
SPF-Sund:	SPF-Sund, jr. PRRS-aftalen
SPF-systemet:	Landbrug & Fødevarers SPF-system
SPF-Transportør:	Transportør, der er godkendt af SPF-Sund til at transportere grise inden for SPF-systemet. (SPF-Transportører oplyses på www.spfsus.dk)
SPF-Transportør på prøve:	SPF-Transportør i prøvetid.
SPF-vogn:	Godkendt SPF-transportvogn tilhørende en SPF-Transportør.
Sundhedskontrollen:	Den person eller organisation, der efter aftale med SPF-Sund udfører PRRS-kontrollen i den pågældende besætning.
Sælgerbesætning:	Besætning, der leverer avlsgrise og/eller smågrise til levebrug.
Ukendt:	Besætning uden deklareret sundhedsstatus.

1 Smittebeskyttelse

1.1 Indførsel af grise i besætningen

- 1.1.1 Besætningen må kun tilføres grise med højere eller samme PRRS-status, som besætningen selv har. Hvis der tilføres dyr med lavere PRRS-status end besætningens, forpligter Ejer sig til straks at give SPF-Sund besked.

2 PRRS-status

2.1 PRRS-deklarationer

2.1.1 SPF-Sund deklarerer

Besætninger med sundhedsstatus Ukendt kan deklareres med PRRS-status, hvis Ejeren indgår "PRRS-aftale" med SPF-Sund. Der deklareres for europæisk PRRS og amerikansk PRRS, der forkortes hhv. PRRS1 og PRRS2.

2.1.2 Opnåelse af PRRS-status

- a) Kan ske ved fuldstændig tømning af besætningen.
- b) Dokumentation for PRRS-status efter ét af SPF-Sund individuelt fastlagt program.

2.1.3 Ved nyetablering af SPF-besætning skal besætningen kunne opnå offentlig PRRS-sundhedsstatus efter regler fastsat i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om porcin reproduktions- og respirationssygdom før PRRS-status tildeles.

2.2 PRRS-status-betegnelser

2.2.1 Besætningen betegnes som "PRRS-dekl. plus relevante appendikser for PRRS".

Der er følgende statusbetegnelser:

Statusbetegnelser	Fortolkning
PRRS-dekl. (Negativ)	Negativ for PRRS
PRRS-dekl. +PRRS1	Positiv for europæisk PRRS
PRRS-dekl. +PRRS2	Positiv for amerikansk PRRS
PRRS-dekl. +PRRS1 +PRRS2	Positiv for europæisk og amerikansk PRRS
PRRS-dekl. +sanPRRS1	Under sanering for europæisk PRRS
PRRS-dekl. +sanPRRS2	Under sanering for amerikansk PRRS
PRRS-dekl. +sanPRRS1 +sanPRRS2	Under sanering for europæisk og amerikansk PRRS
PRRS-dekl. +PRRS1 +sanPRRS2	Positiv for europæisk PRRS og under sanering for amerikansk PRRS
PRRS-dekl. +sanPRRS1 +PRRS2	Under sanering for europæisk PRRS og positiv for amerikansk PRRS
PRRS-dekl. under totalsanering	Under PRRS-totalsanering

PRRS-statusbetegnelser deklarerer på samme måde i SPF-besætninger, og der kan derfor indkøbes dyr fra SPF-besætninger med højere eller samme PRRS-sundhedsstatus.

Ved indkøb af dyr med lavere status ændres besætningens PRRS-status tilsvarende.

Information om besætningens sundhedsstatus, herunder en eventuel Betinget status er tilgængelig på SPF-Sunds hjemmeside www.spfsus.dk

2.2.2 En besætning kan saneres for én eller begge PRRS-typer efter et af SPF-Sund godkendt sanerings- og kontrolprogram. Saneringsstatus opnås efter indstilling fra Sundhedskontrollen til SPF-Sund.

2.2.3 To eller flere besætninger med samme PRRS-status, der drives og sundhedskontrolleres i sammenhæng, kan godkendes og registreres som "SuS-samdrift". Indførelse og ophævelse af SuS-Samdrift sker efter indstilling fra Sundhedskontrollen til SPF-Sund.

2.3 Uønsket smitte, betinget status og statusændring

2.3.1 Ved uønsket smitte forstås:

- Infektion med én af de PRRS-typer, som besætningen i følge sin sundhedsstatus er deklareret fri for, jf. pkt. 2.2.1.

2.3.2 Ejer skal omgående give meddelelse til Sundhedskontrollen, hvis:

- han får mistanke om / kendskab til uønsket smitte i sin besætning,
- besætningen tilføres grise med lavere status.

Sundhedskontrollen giver herefter meddelelse til SPF-Sund, hvis mistanken ikke kan afkræftes.

- 2.3.3 Sundhedskontrollen, SPF-Transportører og SPF-Sund har samme forpligtelse som nævnt for Ejer i pkt. 2.3.2., hvis de konstaterer eller får kendskab til sådanne tilfælde.

Sundhedskontrollen er desuden forpligtet til at videregive relevante meddelelser fra Ejer, jf. pkt. 2.3.2, til SPF-Sund.

- 2.3.4 I alle tilfælde nævnt i 2.3.2 meddeler SPF-Sund med øjeblikkelig virkning betinget status for besætningen hhv. ændrer besætningens status. Det sker ved skriftlig eller elektronisk meddelelse til Ejer og Sundhedskontrollen. SPF-Transportørerne informeres elektronisk.

SPF-Sund kan i øvrigt meddele betinget status for en besætning i alle tilfælde, hvor hensynet til købere af grise fra besætningen betinger det.

- 2.3.5 SPF-Sund kan indføre afledt betinget status for besætninger, der har modtaget grise fra eller leveret grise til en besætning med betinget status. Det gælder alle leverancer inden for de sidste 42 dage før indførelsen af betinget status.

SPF-Sund modtager automatisk navne på samhandels-besætninger fra SPF-Transportørerne. Derimod er det Ejer af besætningen med betinget status, som straks ved indførelsen af den betingede status skal give SPF-Sund navne og CHR-nr. på eventuelle andre samhandelspartnere, som han har handlet med inden for de sidste 42 dage før indførelsen af Betinget status, uden medvirken af SPF-Transportører.

Afledt betinget status indføres for de besætninger, hvor årsagen til den betingede status har betydning for den pågældende besætnings deklarerede sundhedsstatus.

Afledt betinget status meddeles skriftligt fra SPF-Sund til Ejer og elektronisk til SPF-Transportører.

Samhandelspartnere inden for de nævnte 42 dage, hvor den Betingede status ikke har betydning for den pågældende besætnings sundhedsstatus, orienteres skriftligt af SPF-Sund.

Øvrige samhandelspartnere, inden for de nævnte 42 dage, orienteres skriftligt af SPF-Sund om den betingede status. Der indføres ikke afledt betinget status i disse besætninger.

- 2.3.6 Hvis der er en leverance via en SPF-Transportør i gang fra en besætning, som får indført betinget status, afbrydes transporten og køberne til leverancen orienteres af SPF-Transportøren, idet grisene på vognen får samme status som leverandørbesætningen.
- 2.3.7 Under betinget status og afledt betinget status må der fra besætningen kun leveres grise direkte til slagting - eller til købere, som forud har accepteret, at grisene har betinget status.
- 2.3.8 Betinget status og afledt betinget status ophæves efter indstilling fra Sundhedskontrollen, når de af SPF-Sund fastlagte undersøgelser i Blå SPF-mappe er foretaget, og mistanken om uønsket smitte er afkræftet.

Ophævelsen meddeles af SPF-Sund til Ejer, SPF-Transportører, Sundhedskontrollen og samhandelspartnere, jf. pkt. 2.3.5.

- 2.3.9 Hvis mistanken om uønsket smitte bekræftes, ændres besætningens registrerede sundhedsstatus.

Dette meddeles skriftligt fra SPF-Sund til Ejer, Sundhedskontrollen, samhandelspartnere og evt. andre relevante personer. SPF-Transportørerne informeres elektronisk.

Aftaleforholdet til SPF-Sund berøres ikke af statusændringen.

- 2.3.10 Hvis en besætning med betinget eller afledt betinget status ophører med produktion - eller på eget initiativ overgår til lavere sundhedsstatus inden den betingede status er afklaret, kan SPF-Sund pålægge Ejer at gennemføre denne afklaring.

Alternativt kan SPF-Sund pålægge Ejer at betale for afklaring af afledt betinget status i berørte samhandelsbesætninger. Betalingen kan dog maksimalt omfatte omkostningerne ved 2 ordinære afklaringsbesøg pr. samhandelsbesætning.

- 2.3.11 Ejer kan ikke kræve erstatning hos SPF-Sund for eventuelle tab i en periode med betinget / afledt betinget status, herunder omkostninger til opklaring af mistanken.

- 2.3.12 I forbindelse med betinget status og statusændring efter konstateret uønsket smitte er Ejer forpligtet til at fremlægge alle oplysninger, som Sundhedskontrollen har brug for til belysning af baggrunden for den betingede status hhv. statusændringen.

- 2.3.13 SPF-Sund indfører betinget status for besætningen, hvis de årlige statusblodprøver, jf. pkt. 3.2.2, ikke gennemføres rettidigt. Det sker den anden tirsdag i måneden efter blodprøverne skulle have været udtaget, hvis SPF-Sund ikke har modtaget skriftlig besked om udtagningen.

Der opkræves samtidig et administrationsgebyr hos Ejer.

Hvis blodprøverne ikke er udtaget senest 15 dage herefter, ændres besætningens registrerede sundhedsstatus uden yderligere varsel, som om besætningen var konstateret smittet med den pågældende sygdom.

- 2.3.14 SPF-Sund er - efter beslutning i SPF-Brugerudvalget - berettiget til at undersøge besætninger med PRRS-deklaration - eller en repræsentativ gruppe heraf - for forekomst/udbredelse af nye typer af sygdomme i Danmark, idet undersøgelsen tilrettelægges således, at den enkelte besætning ikke kan identificeres.

SPF-Sund har i den forbindelse ingen oplysningspligt over for Ejer eller andre personer.

- 2.3.15 Ejer betaler et årligt gebyr for besætningens PRRS-deklaration.

Har Ejer, trods påmindelse, ikke betalt det årligt fakturerede PRRS-gebyr, så SPF-Sund har modtaget det og administrationsgebyret for påmindelsen senest 14 dage efter fakturadato, ophører PRRS-aftalen uden yderligere varsel fra samme dato. Besætningens sundhedsstatus ændres samtidig til " Ukendt".

3 Sundhedskontrol

3.1 Ansvar og indhold

3.1.1 Kontrollen med besætningernes PRRS-status varetages på SPF-Sunds vegne af en dyrlæge fra en dyrlægepraksis, som har indgået særlig aftale herom med SPF-Sund. Funktionen betegnes generelt som Sundhedskontrollen. Ejer vælger selv, hvilken af de godkendte dyrlægepraksisser, som skal foretage sundhedskontrollen i henhold til afsnittet om PRRS-deklaration i "Blå SPF-mappe".

Alle dyrlæger, som begynder i en praksis med en Dyr læge-aftale, og som ikke tidligere har gennemgået et kursus i sundhedskontrol afholdt af SPF-Sund, skal deltage i det førstkomende udbudte kursus efter ansættelse. SPF-Sund skal minimum 1 gang årligt udbyde et kursus i sundhedskontrol for dyrlæger. Blå SPF-mappe ligger tilgængelig for dyrlæge, besætningsejer og SPF-Transportører på www.spfsus.dk under kode.

3.1.2 Sundhedskontrollen skal ved løbende undersøgelser og ved overvågning af:

- betydende kliniske tegn på PRRS,
- relevante fund og laboratorieundersøgelser kontrolleres, om besætningens PRRS-status er i overensstemmelse med den hos SPF-Sund registrerede PRRS-status for besætningen.

Ejer og staldpersonale er i den forbindelse forpligtet til at besvare relevante spørgsmål fra Sundhedskontrollen.

3.1.3 SPF-Sund har ret til at indhente nødvendige oplysninger i Det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR), Landbrug & Fødevarers Kvægdatabase, Fødevarestyrelsens Zoonoseregister og fra relevante laboratorier, myndigheder, institutioner og virksomheder. Specielt har SPF-Sund ret til at indhente laboratoriesvar, som er relevante for besætningens sundhedsstatus, herunder for alle SPF-sygdomme.

3.2 Sundhedskontrollens gennemførelse

3.2.1 Sundhedskontrollen gennemgår besætningen sammen med Ejer mindst én gang årligt for:

- kliniske tegn på PRRS.
- relevante undersøgelser i relation til besætningens PRRS-status

3.2.2 Mindst én gang årligt udtages 20 blodprøver til undersøgelse for PRRS. Laboratoriesvaret overføres elektronisk til SPF-Sund, jf. pkt. 3.1.3.

I en nyetableret besætning skal blodprøverne udtages første gang senest 12 måneder efter første leverance.

SPF-Sund kan administrativt ændre kontrolprocedurerne, og ændringen meddeles på www.spfsus.dk.

3.2.3 Ved "Ai/Au-drift" på ejendomsniveau er det ikke nødvendigt med årlige blodprøver, hvis Sundhedskontrollen mindst én gang årligt attesterer, at besætningsområdet er set tomt og rengjort.

- 3.2.4 Undersøgelser af blodprøver og organmateriale skal foretages på relevant dansk laboratorium, der er godkendt af det offentlige.
- 3.2.5 Ved meddelelse fra laboratorium om fund af uønsket PRRS-smitte i blodprøver, skal Sundhedskontrollen straks give besked til SPF-Sund.

SPF-Sund
Agro Food Park 15
8200 Aarhus N
Tlf. 8740 5101
sundhedsstyringen@lf.dk
www.spfsus.dk

